

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udtog af den gamle danske Riimkrønike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 50. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1816_297_3-txt-shoot-idm897.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

For Vedernavns Skyld og ærlig Sag
Bør ingen Mand at bære Lag *For et Binavns Skyld som man har faaet paa en ærlig
Maade, bør ingen høre ilde.,
Man pleier at skille der Folk ad med,
Saa haver det været en gammel Sæd.
Da Væseth hadde slavet min Fader ihjel
Han meende han havde syst da vel,
Han glæddes at han den Seier vand
Han gjorde sit Bryllup i Skaane-Land.
Jeg kom did første hans Bryllups-Nat,
Jeg hannum slo saa overbrat,
Men siden han fik sit Banesaar,
Da slo han i min Mund et Skaar,
51Saa voxde der andre Tænder igen
Gule som Vox og ei hvide som Been,
De nævnde mig deraf Hylletand
Og ikke for andet paa min Sand.
Saa slo jeg da alle de Kemper smaa,
Som hadde Dannemark fore at staa;
Dernæst jeg Norge og Sverrige vand
Og kom dennem baade under Danes Hand.
Konning Ubbe greb jeg i Frisenland
Og tog hannem til min Tjeneste-Mand,
Saa foer jeg da til Tydskland ind
Og vandt og det med Magt og Sind *Sind ∴ Kløgt deraf: *sindig* og *sindrig*..
Dernæst jeg (og) Bretanien vand
Saa slo jeg Kongen af Ængeland;
Skotland vandt jeg med Herreskjold
Og kom det under Danes Vold.
Til Frankerige foer jeg dernæst,
Der fik jeg Æventyr alsombedst.
Jeg sendde og Folk til Vælsken-Land
Baade Slaat og Stæder jeg overvand,
Den stærke Mur om Romere-Stad
Sloge de derned som jeg dem bad,
De slove Keiseren han heed Valenth,
52De hadde hans Land da skænt og brændt.
Ingen var der den Stad saa fast,
Jeg vandt ei over med en Hast.
Hvad skal jeg mue meer sige deraf *Mue ∴ formaae deraf har vi endnu *Mulighed*,
Formue m. f. Udentviwl er *monne*, som for dum skreves *munne*, og brugdes om det
Forbigangne, Ordets gamle Imperfectum, og maae nu repræsenterere det.
Hvert Land og Rige til Medelhav,
De gave mig Skat i femti Aar,
Saalænge jeg Dannemarks Konning vaar
Hvert Rige som hørde de Danske nævnd
Det skjalv og ræddes der Vrede og Hevn *De gamle skrev nemlig: nefnd og Hefnd,
derefter er Rimet gjort.
Jeg holt saamangen Kempe stærk,
Som kloger var i alt Hofværk,
Og trøst og fast i Hjerte og Hu
Til Rigens Gavn og mit Behu; (Behov)
Om En den Anden i Næsen slov
Med en Sværdklodde der noget drov *Som kunde forslaae noget, *trække* til Lemmerne,
sige vi.
Eller med en Staalhandske og Hand,
53Det han dennem i hans Næse fand,
Blunkede han da med sin Braa *Blinkede han da med sit Øeyn.,
Da skulle han ei for Fulde gaa,
Men Gaarden flye og være udru *Udru ∴ udrøi, utryg, usikker. Sællandsfaren bruger
endnu dru for drøi, og *ædrue* betyder ligefrem æ (altid) dru, altid sikker og dygtig.,
Fordi han var saa blød i Hu.
Omsider da Alderen gik meg paa,
Da gik min Systersøn mig fraa;
Konning Ring som jeg i Sverrigs Land
Hadde gjort der til en mægtig Mand,

Han ville ei give mig da min Skat,
Men var uhuld baade Dag og Nat,
Og andre gjorde han uhulde med sig,
At de skulle og undfalde mig.
Thi skrev jeg til Kongen i Ængeland,
Skotland, Frysland og Hyberland,
Til Norge sendde jeg levende Røst,
At de skulle mig og komme til Trøst;
Tydske lod jeg og skrive til,
At de skulle komme til Hjelp om vel **Om vel ɔ: ligesaa vel.*
Jeg hadde og med mig trehundrede Mø'r,
54Hver som en Kempe stærk og før,
Jomfru Heed hun deres Banner bar,
At skyde og slaa var hun saa snar,
Skelmøer det var deres høveste Navn,
I Orlov og Kri gjorde de got Gavn;
Med dem foer jeg i Striden ind,
End som jeg var, af Alder blind.
Der kom Kong Ring os dravend imod
Og andre foer efter til Hest og Fod.
Da bad jeg Danske og raadte dem saa,
At de skulle fast og mandelig staa,
Og tænke den Seier og store Manddom,
Som de hadde vundet i Verden om,
Og aldrig hadde rønt udvortes Mænd **Rønne, (beslægtet med det isl. raun) at prøve, forsøge, betyder her det samme som i Kæmpeviserne at nappe Røn af, faae at finde.,*
Men været deres Herrer som de ere end;
Tænker og paa den Falskhed og Svig
Konning Ring min Systemson gør nu mig,
Han vil ei fyrme sit eget Blod **Fyrme ɔ: spare, som man seer baade af Sammenhængen og af det modsatte ufyrme der i vore gamle Love altid bruges om at gjøre Ufred og Vold. Ventelig er ferm endnu en Levning af dette Ordkuld.,*
55Men gør meg nu saa saare imod,
Han vil ei holde med Ære den Troe
Som han meg jætted udi mit Boe.
Der ginge vi sammen udi en Strid
Med Konninger syv op paa en Liid,
Vi lode lyde Basuner og Horn,
De slo hveranden som Bønder slaa Korn;
Der gaves et Skrald og Bulder ved,
Som Himmelen skulde falde ned,
En Røg der op i Himmelen stod
Af Støv og Hede og Mandeblood;
Saa flød der Blod op paa den Mark
Som det hadde været en Flod vel stark,
Himmelen kunne man neppelig see,
For Steen og Pile, saa tykke fløv de.
Den Tid jeg hørde de sloges saa fast,
Da spurgde jeg ad min Køresvend med Hast,
Hvorlunde det da i Striden gik,
Og hvo som Overhanden da fik.
Da blev han mig saa stum i Svar,
Han sagde: du bliver det vel vær.
Han slog meg gænesten paa min Skal **Gænesten ɔ: som snarest, deraf sige vi end*
Gienvei og den gienneste Vei.,
Saa det jeg neder af Karmen fald
56Tretti Tusinde Frimænd desvær
Bleve der slaven af min Hær,
Tolv Tusinde miste Kong Ring da der
Af sine fribaarne Mænd thi beder **Udentvivi har her staaet: thi bær ɔ: desbedre thi det fordrer Rimet, og Almuen siger endnu paa sine Steder desbær. Det er ellers i flere Henseender mærkeligt, at Ukyndighed om den Skrivemaade man i Rimkrøniken hyppig finder ene har voldt Tvisten om Ordene aldrig thi sither ɔ: aldrig des senere,*
desmindre, i Jydske Lov 3 B. 18 K.,
Foruden Fattige som der da blev,
Som ingen talte og ingen skrev;

Det kunne mig være saa stor en Harm
Der laa dødt Folk op over min Karm.
Saa blev jeg da død af det samme Slag
Jeg tabde baade Liv og Strid den Dag;
Det siges at jeg da tabte den Kri,
For jeg hadde der mange Tydske udi,
Og andre flere blødagtige Mænd,
Som ikke to kunne gøre fuldt for een.